

BAKARA SÛRESİ

BismillâhirRahmânirrahim

Rahmân ve Rahîm Allah'ın adıyla

1. Elif, Lam, Mim.
2. Bu Kur'an; kendisinde şüphe olmayan ve korunanlar için yol gösteren bir kitaptır.
3. O Mü'minler; gayba inanırlar, namazlarını dosdoğru kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden Allah yolunda harcarlar.
4. Onlar; Sana indirilene, Senden önce indirilenlere ve aynı zamanda âhirete de kesin iman ederler.
5. İşte onlar, Rablerinden bir hidâyet üzeredirler ve kurtuluşa erenler de onlardır.
6. İnkâr edenlere gelince, onları ister uyar, ister uyarma, onlar için birdir. Nasıl olsa iman etmezler.
7. Allah; kalplerini ve kulaklarını mühürlemiş, gözlerine de perde çekmiştir. Büyük azap onlarıdır.
8. İnsanlar içinde kimileri: "Allah'a ve âhîret gününe iman ettik" derler. Ama, inanmış değillerdir.
9. Allah'ı ve mü'minleri aldatmaya çalışırlar. Halbuki sadece kendilerini aldatıyorlar da, farkında değiller.
10. Kalpleri hastalıktır. Allah, hastalıklarını daha da arttırmıştır. Yalanlarından dolayı, onları şiddetli bir azap beklemektedir.
11. "Yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayın" denildiğinde: "Biz, ancak düzelticileriz" derler.
12. Dikkat edin, asıl bozguncular bunlardır, fakat şuurları olmadığı için farkında değiller.
13. Yine bunlara: "İnsanların inandığı gibi inanın" denilince, "Biz o beyinsizlerin inandığı gibi mi inanacağız" derler. Doğrusu, asıl beyinsiz kendileridir, fakat bilmezler.
14. Bu münafıklar, iman edenlerle karşılaştıklarında: "İnandık" derler. Fakat kendi reisleriyle baş başa kalınca: "Emin olun, biz sizinle beraberiz, ancak onlarla alay ediyoruz" derler.
15. Asıl Allah onlarla alay ediyor da, onların, azgınlık ve taşkınlık içinde serseri dolaşmalarına fırsat veriyor.
16. Bunlar öyle kimselerdir ki, hidâyeti bırakıp eğri yolu satın almışlar, ticaretleri kâr etmemiş, doğru yolu da bulamamışlardır.
17. Bu münafıklar, karanlık gecede ateş yakan kimseye benzerler. Ateş yanıp da o kimsenin çevresindekileri aydınlattığı sırada, Allah, aydınlıklarını giderir ve onları karanlıklar içinde bırakır. Artık hiçbir şeyi göremezler.
18. Onlar; sağır, dilsiz ve kördür. Onun için kötülükten kurtulup geri de dönemezler.

19. Yahut bunlar, gökten inen şiddetli bir yağmura yakalanmış kimseler gibidir. Yağmur ile birlikte; karanlıklar, gök gürlemeleri ve şimşekler olur. Yıldırım sebebiyle, ölüm korkusundan parmaklarını kulaklarına kapatırlar. Allah, kudretiyle kâfirleri çepeçevre kuşatmıştır.
20. Şimşeğin çakması, neredeyse gözlerini aliverecek. Önlerini aydınlatınca ışığında yürüyorlar, karanlık üzerlerine çökünce de dikilip kalıyorlar. Allah dileseydi, elbette işitme ve görmelerini de aliverirdi. Şüphesiz, Allah'ın herşeye gücü yeter.
21. Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibadet edip kullukta bulunun. Umulur ki, kötü sondan korunursunuz.
22. Allah, öyle bir lütuf sahibi ki, sizin için yeryüzünü bir yatak, göğü de yüksek tavan yaptı. Gökyüzünden su indirip onunla size türlü ürünlerden rızıklar verdi. O halde, siz de bile bile Allah'a ortak koşmayın.
23. Eğer kulumuza parça parça indirdiğimiz Kur'andan şüphe ediyorsanız, haydi onun benzeri bir sure de siz getirin. Eğer iddianızda doğru iseniz, Allah'tan başka güvendiklerinizin hepsini de yardıma çağırın.
24. Eğer bunu yapamazsanız -zaten hiçbir zaman da yapamayacaksınız- o halde, yakıtı insanlar ve taşlar olan, kâfirler için hazırlanmış o ateşten sakının.
25. Habibim! İman edip güzel işler yapan mü'minleri müjdele. Onlara, içlerinden ırmaklar akan cennetler vardır. Orada kendilerine ne zaman bir meyve yedirilse, her defasında: "Bu, bizim önceden dünyada yediklerimizdendir" diyecekler. Cennette bu rızık onlara, dünyadakilere benzer olarak sunulacaktır. Kendileri için orada, tertemiz zevceler de vardır. Hem onlar, orada ebedi kalacaklardır.
26. Allah, bir sivrisineği veya ondan daha basitini örnek vermekten çekinmez. İman edenler, bunun Rablerinden bir gerçek olduğunu bilirler. Kâfirler ise: "Allah, böyle bir örnekle ne demek istiyor?" derler. Evet, Allah, onunla birçoklarını şaşırtır. Yine onunla, birçoklarını da doğru yola ulaştırır. Şaşırttıkları ise, fasık kimselerdir.
27. O fasıklar; Allah'a kesin söz verdikten sonra, sözlerinden dönerler, Allah'ın riâyet edilmesini emrettiği ilişkileri keserler ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarırlar. İşte bunlar, zarar edenlerdir.
28. Ey kâfirler! Nasıl oluyor da Allah'ı inkâr ediyorsunuz? Halbuki siz, bir nutfe (sperm) iken, Allah size annenizin karnında hayat verdi. Sonra sizi öldürecek ve tekrar diriltecek. Nihâyet, bu dirilişten sonra, yalnız O'na döndürülüp götürüleceksiniz.
29. Allah, yeryüzündekilerin hepsini sizin için yarattı. Sonra iradesini göklere yöneltip, onları yedi gök olarak düzenledi. O, herşeyi hakkıyla bilendir.
30. Habibim! Rabbinin, meleklerle: "Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım" dediğini hatırla. O zaman melekler: "Biz, hamd ederek Seni tesbih edip saygı gösterirken, orada fesat çıkarıp kan dökecek birisini mi yaratacaksın" dediler. Allah da: "Şüphesiz Ben, sizin bilmediğinizi bilirim" buyurdu.

31. Ve Adem'e bütün isimleri öğretti. Sonra, meleklerle eşyayı gösterdi. "Eğer herşeyin iç yüzünü biliyorsanız, bunların isimlerini Bana söyleyin" buyurdu.
32. Melekler de: "Ey Rabbimiz! Senin, bütün eksikliklerden uzak olduğunu biliyoruz. Bizim için, Senin bildirdiğinden başka bilgi yoktur. Herşeyi hakkiyle bilen, yegâne hüküm ve hikmet sahibi sadece Sensin" dediler.
33. Allah Adem'e: "Ey Adem! Onlara bu varlıkların isimlerini bildir" buyurdu. Bu emir üzerine Adem, bunları isimleriyle onlara haber verince, Allah: "Size demedim mi? Ben, göklerin ve yerin bilinmezliklerini bilirim. Ayrıca sizin açığa vurduğunuzu da bilirim, gizlediğinizi de." buyurdu.
34. Ve o zaman meleklerle: "Adem'e secde edin" dedik, derhal secde ettiler. Ancak, (şeytanların reisi) iblis, secde etmeyip yüz çevirdi. Kibrinden ötürü kâfirlerden oldu.
35. Ve: "Ey Adem! Sen ve eşin cennete yerleşin. İkiniz de cennet nimetlerinden dilediğiniz gibi bol bol yiyin. Fakat şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa kendinize yazık etmiş olursunuz" buyurduk.
36. Bunun üzerine şeytan, onların ayaklarını kaydırıldı. Cennet nimetlerinden mahrum kalmalarına sebep oldu. Biz de: "Birbirinize düşman olarak yeryüzüne inin. Orada sizin için, ömrünüzün sonuna kadar yerleşip faydalanmak vardır" buyurduk.
37. Derken Adem, Rabbinden bazı kelimeler belleyip, O'na yalvardı. O da tevbesini kabul etti. Gerçekten Allah, tevbeleri çok kabul eden ve çok bağışlayandır.
38. Biz: "Hepiniz oradan yeryüzüne inin. Benden size yol göstericiler geldiğinde, kim onun izinden giderse, onlara bir korku yoktur. Onlar, mahzun da olmayacaklardır" buyurduk.
39. İnkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte onlar, cehennemlik olup, orada ebedi kalacak olanlardır.
40. Ey İsrailoğulları! Size olan nimetimi hatırlayın. Ve Bana verdiğiniz sözü yerine getirin. Ben de size olan sözümü yerine getireyim. Artık, yalnız Benden sakının.
41. Yanınızdaki Tevrat'ı tasdik edip doğrulayıcı olarak indirdiğim Kur'an'a iman edin. Ona inanmayanların ilki olmayın. Benim âyetlerimi, birkaç paraya satmayın. Ve ancak Benden korkun.
42. Gerçeği bilip dururken, hakkı batıla karıştırıp da gizlemeyin.
43. Hem; namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin ve rüku eden MÜ'm inlerle birlikte siz de rüku edin.
44. Ey Yahudi bilginleri! Tevrat'ı okuyup, onu insanlara emrettiğiniz halde, kendinizi unutuyor musunuz? Hâlâ akıllanmayacak mısınız?
45. Bir de, sabır ve namaz ile yardım isteyin. Gerçi bu, saygılı kimselerin dışındakilere çok ağır gelir.
46. O saygılı kimseler; Rablerine kavuşacaklarına ve ancak O'na döneceklerine inanırlar.

47. Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimetimi ve vaktiyle sizi alemlere üstün kıldığımı hatırlayın.
48. Ve siz; kimsenin kimseden bir şey isteyemeyeceği, kimseden şefaatin kabul olunmayacağı, kimseden kurtuluş için bedel alınmayacağı ve kimsenin kurtarılamayacağı bir günden sakının.
49. Bir zaman, sizi Firavun ailesinden kurtardığımızı hatırlayın. Sizi, azabın en kötüsüne sürüklüyorlardı. Oğullarınızı boğazlıyorlar, kızlarınızı sağ bırakıyorlardı. Bu, Rabbiniz tarafından size büyük bir imtihandı.
50. Yine bir zaman, denizi yarıp sizi kurtarmış ve siz bakıp dururken, Firavun ailesini suda boğmuştuk.
51. Bir zaman da, Musa ile kırk gece için sözleştik. Sonra siz, O'nun arkasından kendinize zulmederek buzağıya taptınız.
52. Bütün bu olup bitenlerden sonra, sizi affettik. Umulur ki şükredersiniz.
53. Ve yine doğru yolu bulmanız için, Musa'ya, Tevrat'ı ve hak ile batılı ayıran delillerimizi verdiğimiz hatırlayın.
54. O vakit Musa, kavmine dedi ki: "Ey kavmim! Cidden siz, o buzağıyı put edinmekle, kendi kendinize zulmettiniz. Gelin, Rabbinize tevbe ile dönün de, nefislerinizi (kötü duygularınızı) öldürün. Böyle yapmanız, sizin için Allah katında daha hayırlıdır". Böylece Allah, onların tevbelerini kabul etti. Çünkü O, tevbeleri çok kabul eder, merhamet ve ihsanı boldur.
55. Ve bir vakit: "Ey Musa! Biz Allah'ı açıkça görmedikçe, senin sözüne asla inanmayacağız" dediniz. Bunun üzerine bakınıp dururken, size o yıldırım çarptı.
56. Sonra, şükredersiniz diye ölümünüzün ardından sizi tekrar dirilttik.
57. Tih çölünde iken, o bulutu üstünüze gölge yaptık. Ve ihsan ettiğimiz hoş rızıklardan yiyin diye, üzerinize kudret helvası ve bıldırcın indirdik. Fakat nankörlük etmekle, onlar Bize değil, kendi nefislerine yazık ediyorlardı.
58. Bir vakit de: "Şu Kudüs şehrine gidip, oradaki nimetlerden dilediğiniz şekilde bol bol yiyin, kapıdan secde ederek saygılı bir tavırla girin ve 'başlıca dileğimiz affedilmektir' deyin ki hatalarınızı affedelim. Çünkü biz, iyilik edip güzelce kullukta bulunanlara fazlasıyla mükâfat vereceğiz" buyurduk.
59. Bunun üzerine nefislerine zulmedenler, emredildikleri sözü değiştirip, onu kendilerine söylenenden başka bir şekilde ifade ettiler. Biz de o zâlimlere, kötülük yaptıkları için gökten acı bir azap indirdik.
60. Bir vakit Musa, susuz kalan kavmi için su istedi. Biz de: "Değneğini taşa vur" dedik. Vurunca, hemen on iki pınar fışkırdı. Her grup kendilerinin su içeceği yeri bildi. Ve onlara: "Allah'ın rızıkından yiyin için, sakın yeryüzünde bozgunculuk ve taşkınlık yapmayın" buyurduk.

- 61.** Hatırlayın! Bir vakit siz: “Ey Musa! Tek çeşit yemeğe katlanamayacağız. Rabbine dua et de, bizim için yerin bitirdiği şeylerden; sebzesinden, kabağından, sarımsağından, mercimeğinden, soğanından çıkarsın” demiştiniz. Musa da: “Ne o! Siz, daha üstün olanı vererek daha düşük olanı mı almak istiyorsunuz? Öyle ise şehre inin. İstediklerinizi orada bulursunuz.” demişti.
- Üzerlerine horluk ve yoksulluk damgası vuruldu ve neticede Allah’tan bir gazaba uğradılar. Çünkü onlar; Allah’ın âyetlerini inkâr ediyor ve haksız yere peygamberleri öldürüyorlardı. Bu durum, isyan etmeleri ve kötülükte aşırı gitmeleri yüzünden böyle olmuştur.
- 62.** Habibim! Şüphesiz; İman edenlerden, Yahudilerden, Hıristiyanlardan ve Sabiilerden Allah’a ve âhiret gününe gerçekten inanıp güzel işler yapanlara, Rableri katında mükâfatlar vardır. Onlar için her hangi bir korku yoktur ve onlar üzülmeceklerdir.
- 63.** Ey İsrail’in evlatları! Bir vakit de, Tevrat’ı uygulayacağınıza dair sizden söz almıştık. Sonra bu sözü bozduğunuz için Tur dağına üzerine kaldırmak üzere: “Size verdiğimiz kitaba samimiyetle sarılın ve içindekileri iyi inceleyip ders alın. Bu şekilde kötü gelecekte korunmuş olursunuz” buyurmuştuk.
- 64.** Fakat siz, Tevrat’ı kabul ettikten sonra yine yüz çevirdiniz. Eğer üzerinizde Allah’ın lütuf ve merhameti olmasaydı, elbette maddi ve manevi en büyük zarara uğrayanlardan olacaktınız.
- 65.** Davut Aleyhisselâm zamanında, yasak olduğu halde cumartesi günü balık avlayarak azgınlık edenlerin (Eylelilerin) başına gelenleri herhalde biliyorsunuz. Biz onlara Davut lisaniyle: “Aşağılık maymunlar olun” dedik, üç gün sonra hepsi helâk oldular.
- 66.** Bu azabı; Hem bu hadiseye şahit olanlara, hem de sonradan gelecek nesillere ibret verici bir ceza ve korunacaklara da bir öğüt kıldık.
- 67.** Bir vakit Musa, kavmine: “Allah, sizin bir sığır kesmenizi emrediyor” dedi. Onlar da: “Bizimle alay mı ediyorsun” dediler.
- Musa: “Cahillerden olmaktan Allah’a sığınırım” dedi.
- 68.** Bunun üzerine Musa’ya: “Peki öyleyse, Rabbine yalvar da, onun kaç yaşında olacağını bize açıklasın” dediler.
- Musa: “Rabbim: ‘O sığır; ne pek geçkin, ne de körpe, orta yaşta, dinç bir sığır olacaktır’ buyuruyor. Haydi artık, size emredilene yapın” dedi.
- 69.** Bu sefer: “Rabbine yalvar da, onun rengini bize bildirsin” dediler.
- Musa da: “Allah, ‘O, bakanların içini açan, parlak sarı bir sığır olacaktır’ buyuruyor” dedi.

- 70.** Onlar yine: “Rabbine bizim için dua et de, onun mahiyetini bize açıklasın. Çünkü buna benzeyen pek çok sığır var. Hangisini keseceğimizi bilemiyoruz. İnşallah, bundan sonra onu bulmaya muvaffak oluruz” dediler.
- 71.** Musa: “Rabbim, Onun, ‘boyunduruğa koşulup toprak sürmemiş, ekin sulamamış, kusursuz, alacası olmayan bir sığır’ olduğunu bildiriyor” dedi.
Onlar: “Şimdi bize tam açıklık getirdin” dediler ve sığırı bulup kestiler. Fakat az kalsın bunu yapmayacaklardı.
- 72.** Yine hatırlayın ki; siz suçsuz bir kişiyi öldürmüş, sonra da suçu birbirinize atmıştınız. Halbuki gizlediğinizi Allah açığa çıkaracaktı.
- 73.** Onun için: “Kesilen sığırın bir parçasıyla ölüye vurun” dedik. İşte Allah, ölüleri böyle diriltir ve kudretini size böyle gösterir. Umulur ki, aklınızı kullanıp iman edersiniz.
- 74.** Ne yazık ki, ölünün dirilmesi mucizesinin ardından, kalpleriniz yine katılaştı. Taş gibi, hatta daha da katı oldu. Çünkü taşın; Öylesi vardır ki, içinden ırmaklar fışkırır, Öylesi vardır ki, çatlayıp içinden su kaynar, Öylesi de vardır ki, Allah korkusuyla yukarıdan aşağıya yuvarlanır. Allah, yaptıklarınızdan asla habersiz değildir.
- 75.** Artık Ey Mü’minler! Yahudilerin size inanacaklarını mı sanıyorsunuz? Halbuki onlardan bir zümre (hahamlar), Allah’ın kelâmını (Tevrat’ı) dinlerdi de, iyice anladıktan sonra, bile bile değiştirirlerdi.
- 76.** Yahudi münafıklar da, iman edenlerle karşılaştıklarında: “Biz de inandık” derler, birbirleriyle baş başa kaldıklarında ise, Yahudilerin ileri gelenleri onlara; “Allah’ın Tevrat’ta Muhammed’in hak peygamber olduğuna dair açıklamalarını, Rabbiniz katında aleyhinize delil olarak kullansınlar diye mi Müslümanlara anlatıyorsunuz, buna hiç aklınız ermiyor mu?” derlerdi.
- 77.** Bilmiyorlar mı ki; Allah onların gizlediklerini de bilir, açıkladıklarını da.
- 78.** Yahudilerden, okuma yazmaları olmadığı için Tevrat’ı bilmeyen cahil kimselerin bildikleri, sadece bir takım kuruntu ve yalandan ibarettir. Onlar, bu kuruntularının gerçek olduğunu sanıyorlar.
- 79.** Artık, Tevrat’ı kendi elleriyle yazıp, sonra da az bir değer karşılığında satabilmek için: “Bu, Allah katındandır” diyenlerin vay haline. Vay ellerinin yazdıklarından dolayı başlarına geleceklere. Vay şu kazanmakta oldukları günah yüzünden onlara.
- 80.** O Yahudiler: “Cehennem bize, sayılı günler dışında dokunmayacaktır” diyorlar.
De ki: “Allah’tan teminat mı aldınız? Teminat aldıysanız, Allah sözünden dönmez. Yoksa Allah’a karşı bilmediğiniz bir şeyi mi söylüyorsunuz?”
- 81.** Hayır, öyle değil. Kötülük yapıp da suçu kendisini kuşatan kimseler var ya! İşte onlar, cehennem ehlidir. Ve orada, ebedi kalacaklardır.
- 82.** İman edip güzel işler yapanlara gelince; onlar cennetlidir, orada ebedi kalacaklardır.

- 83.** Yine hatırlayınız! Biz, İsrailoğullarından: “Allah’tan başkasına ibadet etmeyin; anneye, babaya, akrabaya, yetimlere ve yoksullara iyilik yapın, insanlara güzel söz söyleyin, namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin” diye emredip, kesin söz almıştık. Sonra siz, pek azınız hariç, sözünüzden geri döndünüz. Hâlâ da Haktan yüz çevirmeye devam ediyorsunuz.
- 84.** Ey Yahudiler! Yine hatırlayın ki: “Haksız yere birbirinizi öldürmeyin, birbirinizi yerinden yurdundan sürüp çıkarmayın” diye sizden söz almıştık. Sonra siz, şahit olarak bunu kabul etmişsiniz.
- 85.** Ama yine de siz; birbirinizi öldürüyor, içinizden bir kısmınızı yurdundan çıkarıyor, onlara karşı kötülük ve düşmanlıkta birleşiyorsunuz. Onların çıkarılması size haram kılındığı halde, onlar düşman eline düşmüş esirler olarak size döndüklerinde, fidye vererek onları kurtarıyorsunuz. Yoksa siz, kitabın (Tevrat’ın) bir bölümüne inanıp, bir bölümünü inkâr mı ediyorsunuz? Sizden bunu yapmanın cezası; dünyada rezil olmak, kıyamet gününde de en şiddetli azaba çarpılmaktır. Allah, yaptıklarınızdan habersiz değildir.
- 86.** İşte onlar, dünya hayatını âhirete tercih edenlerdir. Bundan dolayı onlardan azap hafifletilmeyecek ve kendilerine yardım da edilmeyecektir.
- 87.** Andolsun ki, Biz Musa’ya Tevrat’ı verdik. Ondan sonra peş peşe peygamberler gönderdik. Meryem oğlu İsa’ya da apaçık mucizeler verdik. Ve O’nu Cebrail ile destekledik. Demek, ne zaman nefislerinizin hoşlanmadığı şeyleri getiren bir peygamber gelse, ona karşı büyüklük taslayacak, kimini yalanlayacak, kimini de öldüreceksiniz, öyle mi?
- 88.** Yahudiler, peygamberle alay ederek: “Kalplerimiz perdelidir” dediler. Hayır, Allah onları, inkârları yüzünden rahmetinden kovmuştur. Onlardan inananlar ne kadar azdır!...
- 89.** Yahudiler daha önce, kâfirlere karşı zafer kazanmak için: “Ahir zaman peygamberi hakkı için” diye dua ettikleri halde, ellerindeki Tevrat’ı tasdik eden Kur’an gönderildiğinde, (hasetlerinden ve mevki hırsından dolayı) Peygamberi inkâr ettiler. Artık Allah’ın lâneti, inkâr edenlerin üzerinedir.
- 90.** Allah’ın; kullarından dilediği birine, lütfundan kitap indirmesini çekemeyerek, Allah’tan indirileni inkâr etmekle satın aldıkları şey ne kötüdür! Bu yüzden onlar, gazap üstüne gazaba uğradılar. Kâfirler için, alçaltıcı ve perişan eden bir azap vardır.
- 91.** Bir de, o Yahudilere: “Allah’ın indirdiği Kur’an’a iman edin” denildiğinde: “Biz, sadece bize indirilen Tevrat’a inanırız” derler ve ondan başkasını inkâr ederler. Hâlbuki Kur’an, kendi ellerindeki Tevrat’ı doğrulayan, Hakkın kendisidir. Habibim! Onlara de ki; “Gerçekten Tevrat’a inanıyordunuz da, niçin daha önce Allah’ın peygamberlerini öldürdünüz?”

- 92.** Andolsun, Musa size apaçık delil ve mucizelerle geldi de, sonra O'nun yokluğunda buzağıyı tanrı edindiniz. İşte siz, böyle zâlimlersiniz.
- 93.** Yine hatırlayın. Bir zaman: “Size verdiğimiz Tevrat’a sımsıkı sarılın ve O’na kulak verin” diyerek, Tur Dağı’nı üzerlerine kaldırıp, atalarınızdan kesin söz almıştık. Onlar ise: “Kulağımızla dinledik, kalbimizle isyan ettik” demişlerdi. Çünkü inkârları yüzünden, buzağıya tapma sevgisi iliklerine işlemiştir. Resûlüm! De ki: “Eğer inanan kimselerseniz, inancınız size ne kötü şey emrediyor!”
- 94.** Habibim! Onlara de ki: “Şâyet iddia ettiğiniz gibi, âhiret yurdu (cennet), Allah katında diğer insanlara değil de, özel olarak sadece Yahudilere ait ise, bu iddianızda da doğru iseniz, haydi o zaman ölümü temenni edin”
- 95.** Fakat onlar, önceden işledikleri günahlar yüzünden, ölümü asla isteyemezler. Allah, zâlimleri iyi bilir.
- 96.** Gerçek şu ki; Sen o Yahudileri, hayata karşı diğer insanlardan, hatta Allah’a ortak koşanlardan daha hırslı görürsün. Onlardan her biri, bin yıl yaşamak ister. Halbuki uzun ömür, azaptan kurtarmaz. Allah, onların yaptıklarını görür.
- 97.** Habibim! Söyle onlara. Kim, Kur’an’ı sana indirdiği için Cebrail’e düşman olursa, iyi bilsin ki Cebrail, Kur’an’ı senin kalbine; Allah’ın izniyle, geçmiş kitapları doğrulayıcı, yol gösterici ve Mü’minler için müjdeleyici olarak indirmiştir.
- 98.** Kim de; Allah’a, meleklerine, peygamberlerine, Cebrail’e ve Mikâil’e düşman olursa, bilsin ki, Allah da o inkâr edenlerin düşmanıdır.
- 99.** Andolsun ki, Biz sana apaçık âyetler indirdik. O âyetleri ancak yoldan çıkan fasıklar inkâr ederler.
- 100.** O fasıklar, ne zaman bir antlaşma yaptılarsa, içlerinden bir grup, mutlaka onu bozmuştur. Zaten, onların çoğu iman etmezler.
- 101.** Onlara; ne zaman Allah katından, Tevrat’ı tasdik edici ve doğrulayıcı bir peygamber geldiyse, Ehli Kitaptan bazıları, güya gerçeği bilmiyormuş gibi, Allah’ın kitabına sırt çevirip, yüzlerini döndüler.
- 102.** Ve (sihirle meşgul oldukları için) Süleyman’ın hükümranlılığı hakkında şeytanların: “Bunu sihirle elde etti” şeklindeki sözlerine uydular. Halbuki Süleyman, hiçbir zaman inkâr etmedi. İnkâr eden o şeytanlar, insanlara; büyücülüğü ve Babil’deki Harut ve Marut adlı iki meleğe indirilenleri öğretiyorlardı. Oysa o iki melek: “Biz, sırf imtihan için gönderildik, sakın kâfir olmayın” demedikçe hiç kimseye sihir öğretmezlerdi. Yahudiler ise, bu iki melekten, karı ve kocasının arasını açacak şeyler öğrendiler. Fakat Allah izin vermedikçe, sihir yapanlar, kimseye zarar veremezler. Yine onlar (Yahudiler ve şeytanlar), kendilerine fayda değil, zarar verecek şeyler öğrendiler. Aslında onlar, büyüye müşteri olan kimsenin âhiretten nasibi olmadığını pekiyi biliyorlardı.

Onlar sihir yapmayı benimsemekle, kendilerini (nefislerini) sattıkları şeyin ne kötü olduğunu keşke bilselerdi!

- 103.** Eğer Yahudiler, Peygambere ve Kur'an'a iman edip, sihir gibi haramlardan sakınsalardı, kendilerine Allah tarafından verilecek mükâfat daha hayırlı olurdu. Keşke bunu bilselerdi!
- 104.** Ey iman edenler! Siz, onların böyle kötü etkilerine karşı uyanık olun. Mesela: (İbranicede) hakaret anlamına gelen "raina" değil de, bize bak manasına gelen "unzurna" deyin. Ve Allah'ın hükmünü dinleyip kabul edin. Çünkü kâfirler için, çok acıklı bir azap vardır.
- 105.** Ey Mü'minler! Ehli kitaptan ve putperestlerden olan kâfirler, size Rabbinizden hayır indirilmesini istemezler. Fakat Allah, rahmetini yalnız dilediğine verir. Allah, büyük lütuf sahibidir.
- 106.** Biz, bir âyetin hükmünü başka bir âyetle değiştirir veya onu unutturursak (ertelersek), herhalde daha iyisini veya benzerini getiririz. Allah'ın herşeye güç yetireceğini bilmedin mi? (Elbette bilirsin)
- 107.** Bilmez misin? Göklerin ve yerin hükümrânlığı yalnız Allah'ındır. Sizin, O'ndan başka dost ve yardımcınız yoktur.
- 108.** Ey Yahudiler! Yoksa siz de, evvelce Musa'ya yaptıkları gibi, peygamberinizi sorguya mı çekmek istiyorsunuz? Kim imanını küfür ile değiştirirse, düz yolda sapmış olur.
- 109.** Ey iman edenler! Ehli Kitaptan birçoğu, gerçek apaçık belli olduktan sonra, sırf kıskançlık sebebiyle, sizi imanınızdan sonra küfre döndürmek ister. Bu konuda Allah'ın emri gelinceye kadar, şimdilik onları bağışlayın ve hoşgörün. Şüphesiz ki, Allah'ın herşeye gücü yeter.
- 110.** Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin. Kendiniz için gönderdiğiniz her hayrı, Allah katında bulacaksınız. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızı görür ve mükâfatını da verir.
- 111.** Bir de Ehli Kitap: "Yahudi veya Hıristiyan olanlardan başkası kesinlikle cennete giremez" dediler. Bu, onların kuruntularıdır.
Habibim! Sen onlara de ki: "Eğer gerçekten doğru söylüyorsanız, delilinizi getirin."
- 112.** Hayır! İş öyle değil. Kim ihlâs ile Allah'a yönelip, güzelce kullukta bulunursa, onun mükâfatı Rabbinin katındadır. Onlar ne korkacak, ne de üzüleceklerdir.
- 113.** Yahudiler: "Hıristiyanlar, hakiki bir din üzere değil" dediler.
Hıristiyanlar da: "Yahudiler, hakiki bir din üzere değil" dediler. Halbuki her ikisi de kitabı okuyorlar. Cahil müşrikler de, onlarınkine benzer sözler söylediler. Allah ise, onların anlayamadıkları hususlarda, kıyamet günü hükmünü verecektir.
- 114.** Allah'a ibadet edilen mabetlerde, O'nun isminin anılmasına engel olan ve oraların harap olmasına çalışandan daha zâlim kim olabilir? Onlar, buralara ancak korka korka girerler. Onlar için dünyada alçaklık, âhirette ise müthiş bir azap vardır.

- 115.** Doğu da Allah'ın batı da. Nereye dönerseniz Allah'ın rızası oradadır. Şüphesiz, Allah'ın rahmeti genişdir. O, herşeyi bilir.
- 116.** Onlar (Yahudiler ve Hıristiyanlar): “Allah, kendine çocuk edindi” dediler. O, bu gibi şeylerden uzaktır. Aksine, göklerde ve yerde olanların hepsi O'nundur. Hepsini de, O'na boyun eğmiştir.
- 117.** Gökleri ve yeri yoktan var eden O'dur. Bir şeyi yaratmak isteyince, sadece “ol” der, o da olur.
- 118.** Hakikati bilmeyenler veya bilip de bilmiyor gibi davrananlar: “Allah bizimle konuşmalı veya bize bir mucize gösterilmeli değil miydi” dediler. Onlardan öncekiler de buna benzer sözler söylemişlerdi. Kalpleri nasıl da birbirine benziyor. Biz, hakkı anlayan bir topluluk için mucizeleri apaçık bildirdik.
- 119.** Habibim! Şüphesiz Biz seni, Allah'ın rahmetini müjdeleyici ve azabını hatırlatıcı olarak, gerçek delillerle gönderdik. Sen, cehennemliklerin yaptıklarından sorumlu değilsin.
- 120.** Yahudiler ve Hıristiyanlar, sen onların dinlerine uymadıkça, senden razı olmazlar. De ki: “Doğru yol, ancak Allah'ın yolu olan İslâm'dır”. Yemin olsun ki, sana gelen ilimden sonra, onların istek ve arzularına uyarsan, seni Allah'ın azabından kurtaracak, dost ve yardımcı bulamazsın.
- 121.** Kendilerine verdiğimiz Kitabı, tilavet hakkını gözeterek okuyanlar, gerçek inananlardır. İnanmayanlar ise, zarar edenlerdir.
- 122.** Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimetimi ve sizi alemlere üstün kıldığımı hatırlayın.
- 123.** Ve kimsenin kimse için bir şey ödeyemeyeceği, kimseden fidye alınmayacağı, hiçbir aracının kabul edilmeyeceği ve hiçbir yardımın da gelmeyeceği kıyamet gününden sakının.
- 124.** Bir vakit Rabbi, İbrahim'i bazı emir ve yasaklarla imtihan etmiş, o da onları hakkiyle yerine getirince, Allah: “Seni insanlara rehber yapacağım” demişti. İbrahim: “Neslimden de” deyince, Allah: “Benim sözüm zâlimleri içine almaz” buyurdu.
- 125.** Bizim, kâbeyi insanlar için bir toplantı ve güven yeri yaptığımızı, Onlara: “İbrahim'in makamını namazgah edininiz” dediğimizi, İbrahim ve İsmail'e: “Tavaf edenler, kendisini ibadete verenler ve namaz kılanlar için Kâbe'yi temizleyin” diye emrettiğimizi hatırlayın.
- 126.** Ve yine İbrahim'in: “Ey Rabbim! Burasını güvenli kıl. Halkından, Allah'a ve âhiret gününe inananları çeşitli meyvelerle rızıklandır” dediğini, Ve Rabbinin de: “Ben orada, inkâr edenleri bir müddet rızıklandırır, âhirette cehennem azabına atarım. Cehennem ne kötü yerdir” dediğini hatırlayın.
- 127.** İbrahim ve İsmail'in, Kâbe'nin duvarlarını yükseltirken: “Ey Rabbimiz! Yaptığımız işi bizden kabul buyur. Hakkiyle işiten ve bilen ancak Sensin.

- 128.** Ey Rabbimiz! İkimizi de yalnız Sana teslim olanlardan kıl. Soyumuzdan da yalnız Sana boyun eğen Müslüman ümmet vücuda getir. Ve bize hacda ibadet yollarını öğret. Tevbelerimizi kabul et. Şüphesiz tevbeleri kabul edip bağışlayan, ancak Sensin.
- 129.** Ey Rabbimiz! Müslüman olan soyumuzdan; kendilerine Senin âyetlerini okuyacak, kitabı ve hikmeti öğretip, onları arındıracak bir peygamber gönder. Gerçekten mutlak üstün, yegâne hüküm ve hikmet sahibi ancak Sensin” diye dua ettiklerini de hatırlayın.
- 130.** İbrahim’in dininden, kendini bilmeyenlerden başkası yüz çevirmez. Biz O’nu, dünyada beğenip seçtik, âhirette de O, muhakkak iyilerden olacaktır.
- 131.** Rabbi O’na: “Hakka teslim ol” dediğinde,
O: “Alemlerin Rabbine teslim oldum” demişti.
- 132.** İbrahim, kendi oğullarına da bunu tavsiye etti. Yakup da öyle yapıp: “Ey oğullarım! Allah, sizin için bu İslâm dinini seçti. Başka dinlerden sakının. Yalnız Müslüman olarak can verin” dedi.
- 133.** Ey Yahudiler! Yoksa siz, Yakup’a ölüm geldiğinde orada mıydınız? O, oğullarına: “Benden sonra neye ibadet edeceksiniz?” diye sormuş, onlar da: “Biz, senin İlahın ve ecdadın İbrahim’in, İsmail’in ve İshak’ın İlahı, bir tek Allah’a ibadet edeceğiz. Biz, yalnız O’na teslim olduk” demişlerdi.
- 134.** İşte onlar, birer ümmetti gelip geçti. Ey Yahudiler! Onların yaptıkları kendilerine, sizin yaptıklarınız da size aittir. Siz, onların yaptıklarından sorumlu değilsiniz.
- 135.** Yahudi ve Hıristiyanlar, Müslümanlara: “Yahudi veya Hıristiyan olursanız, doğru yolu bulursunuz” dediler.
Habibim de ki: “Hayır! Biz, Hakka yönelmiş İbrahim’in dinine uyarız. Çünkü O, hiçbir zaman Allah’a ortak koşanlardan olmadı”.
- 136.** Ey Mü’minler! Siz: “Biz; Allah’a, bize indirilen Kur’an’a; İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve O’nun torunlarına indirilenlere; Musa, İsa ve bütün peygamberlere Rableri tarafından verilen kitap ve âyetlere iman ettik. Biz, onlardan hiçbirini diğerlerinden ayırmayız. Biz, yalnız Allah’a teslim olmuş Müslümanlarız” deyin.
- 137.** Artık onlar da sizin gibi inanırlarsa, doğru yolu bulurlar. Şâyet bundan yüz çevirirlerse, ayrılığa düşmüş olurlar. Habibim! Bu taktirde onların hakkından gelmek için, sana Allah yeter. Her sözü işiten ve herşeyi bilen yalnız Allah’tır.
- 138.** Yine; “Allah’ın boyasıyla boyandık. Allah’tan daha güzel boyası olan kimdir? Biz, yalnız O’na kulluk edenleriz” deyin.
- 139.** Habibim! Onlara de ki: “Allah, bizim de Rabbimiz, sizin de. O halde, O’nun hakkında bizimle mücadele mi edeceksiniz? Bizim yaptıklarımızın karşılığı bize, sizin yaptıklarınızın karşılığı da size aittir. Biz, O’na gönülden bağlananlarız”.

- 140.** Yoksa siz: “İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve oğulları hep Yahudi ve Hıristiyanı” mı demek istiyorsunuz?
De ki: “Siz mi daha iyi bileceksiniz, yoksa Allah mı? Allah’ın bildirdiği bir hakikati, bilerek gizleyenden daha zâlim kim olabilir? Allah, yaptıklarınızdan habersiz değildir”.
- 141.** Onlar birer topluluktan gelip geçti. Onların kazandığı kendilerine, sizin kazandığınız da sizedir. Siz, onların yaptıklarından sorumlu değilsiniz.
- 142.** Yahudi ve müşriklerden bir takım beyinsizler: “Onları, buldukları kibleden çeviren nedir?” diyecekler. Habibim de ki: “Doğu da Allah’ın batı da. Allah, dilediğini doğru yola ulaştırır”.
- 143.** Ey Müslümanlar! Sizi ortada yürüten (dengeli, adil, örnek) bir ümmet kıldık ki, bütün insanlar üzerinde adalet örneği ve hakkın şahitleri olunuz. Peygamber de sizin üzerinize şahit olsun. Habibim! Kibleyi Kâbe’ye çevirmemizin sebebi; peygambere uyanlarla, uymayıp geri dönenleri birbirinden ayırmak içindir. Kiblenin değiştirilmesi, Allah’ın doğru yolu gösterdiklerinden başkasına çok ağır gelmiştir. Allah, imanınızı asla yok etmez. Şüphesiz Allah, insanlara karşı son derece şefkatli ve merhametlidir.
- 144.** Resûlüm! Doğrusu Biz, yüzünün semada aranıp durduğunu görüyoruz. Artık rahat ol. Seni, hoşnut olacağın kibleye çevireceğiz. Haydi, namazda yüzünü Mescid-i Harama çevir. Siz de ey Mü’minler! Nerede bulunursanız bulunun, namazda yüzünüzü o tarafa çevirin. Kendilerine kitap verilenler bilirler ki; Rablerinden gelen bu emir haktır, Allah onların yaptıklarından ve yapacaklarından habersiz değildir.
- 145.** Habibim! Andolsun ki, Sen o kitap verilenlere her delili getirsen, yine de senin kiblene uymazlar. Sen de onların kiblesine uyacak değilsin. Zaten onlar, birbirlerinin kiblesine de uymazlar. Eğer sana gelmiş bunca ilimden sonra, tutar da onların istek ve arzularına uyarsan, o taktirde zâlimlerden olursun.
- 146.** Kendilerine kitap verdiklerimiz, Hz. Muhammed’i öz oğullarını tanır gibi tanırlar. Yine de içlerinden bazıları, hakkı bile bile gizlerler.
- 147.** Hak ve gerçek olan, Rabbinden gelendir. Bunda hiç tereddüdün olmasın.
- 148.** Herkesin yöneldiği bir yön vardır. Ey Mü’minler! Hayırlı işlerde birbirinizle yarışın. Nerede bulunursanız bulunun, Allah kıyamet gününde hesap için hepinizi bir arada toplayacaktır. Şüphesiz, Allah’ın herşeye gücü yeter.
- 149.** Resûlüm! Nereden sefere çıkarsan çık, namazda yüzünü Mescid-i Harama çevir. Böyle yapmak, Rabbin tarafından gelen bir gerçektir. Allah, yaptıklarınızdan asla habersiz değildir.
- 150.** Evet Habibim! Her nereden yola çıkarsan, yüzünü Mescid-i Harama doğru çevir. Siz de ey Mü’minler! Her nerede olursanız olun, yüzünüzü Kâbe yönüne çevirin ki, bile bile haksızlık yapanlar dışında, insanların aleyhinizde kullanacak bir delilleri

olmasın. Artık onlardan korkmayın, yalnız Benden korkun ve o tarafa yönelin.

Böylece, size olan nimetimi tamamlayayım. Bu sayede siz de, hidâyete kavuşmayı ümit edebilirsiniz.

151. Nitekim; size âyetlerimizi okuyan, sizi maddi manevi kirlere temizleyen, size; kitabı, hikmeti ve bilmediklerinizi öğreten, kendi içinizden bir peygamber gönderdik.
152. Öyle ise, Beni ibadet ve taat ile anın. Ben de sizi sevap ve mağfiretle anayım. Bana şükredin, fakat nankörlük etmeyin.
153. Ey iman edenler! Sabrederek ve namazı vesile kılarak Allah'tan yardım dileyin. Şüphesiz ki, Allah'ın yardımı sabredenlerle beraberdir.
154. Allah yolunda öldürülenlere ölümler demeyin. Onlar diridirler, fakat siz anlayamazsınız.
155. Andolsun ki, Biz sizi; biraz korku, biraz açlık, biraz da; mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltme ile imtihan edeceğiz. Habibim! Sabredenleri müjdele.
156. Onlar, başlarına bir kötülük geldiği zaman: "Biz, yalnız Allah'a aitiz ve sonunda O'na döneceğiz" derler.
157. Rablerinin bağışlaması ve rahmeti onlarıdır. Doğru yola erenler de onlardır.
158. Gerçekten, Safa ile Merve, Allah'ın nişanlarındandır. Her kim Hac veya Umre niyeti ile Kâbe'yi ziyaret ederse, bunları güzelce tavaf etmesinde sakınca yoktur. Her kim, isteyerek bir hayır işlerse, karşılığını görür. Çünkü Allah, yapılan her iyiliğin karşılığını veren ve herşeyi bilendir.
159. Hakikaten, indirdiğimiz apaçık delilleri ve hidâyetin kendisi olan âyetleri, insanlar için kitapta açıkladıktan sonra gizleyenler yok mu? İşte onlara, Allah lânet eder. Lânet edebilecek olanlar da lânet ederler.
160. Ancak onlardan; tevbe edip durumlarını düzelterler ve gerçekleri açıklayanlara gelince, Ben onların tevbelerini kabul ederim. Çünkü Ben, tevbeleri çok kabul edici ve çok merhametliyim.
161. İnkâr edip kâfir olarak ölenler yok mu? İşte; Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lâneti hep onların üzerine olsun.
162. Onlar, o lânetin içinde ebedi kalıcıdır. Onlardan; azap hafifletilmez, kendilerinin yüzüne de bakılmaz.
163. Hepinizin ilahı bir olan Allah'tır. Ondaki başka ilah yoktur. O, Rahmân ve Rahimdir.
164. Şüphesiz; Göklerin ve yerin yaratılışında,
Gece ile gündüzün birbiri ardınca gelişinde,
İnsanlara faydalı olan şeyleri denizlerde taşıyan gemilerde,
Allah'ın yağmur yağdırıp onunla ölümden sonra yeryüzüne hayat vermesinde,
Yeryüzünde türlü canlıları yaymasında, Rüzgarları estirmesinde, Gök ve yer

arasında dilediği yöne seyreden bulutları hareket ettirmesinde, düşünen kimseler için Allah'ın varlığını gösteren nice deliller vardır.

- 165.** İnsanlardan kimileri, Allah'tan başka şeyleri O'na ortak kabul ettikleri için, onları Allah'ı sever gibi seviyorlar. Oysa iman edenlerin Allah sevgisi, daha kuvvetlidir. Allah'a ortak kabul ederek nefislerine zulmedenler, keşke azabı görmeden bütün kuvvetin Allah'a ait olduğunu ve Allah'ın azabının gerçekten çok şiddetli olacağını bilselerdi!
- 166.** O gün, tabi olunanlar, tabi olanlardan hızla uzaklaşacaklardır. Artık, azabı görmüşler ve birbirleri ile olan bütün bağları kopmuştur.
- 167.** Tabi olanlar: "Keşke dünyaya dönmemiz söz konusu olsa da, bizden uzak durdukları gibi, biz de onlardan uzak dursak" diyeceklerdir. Böylece Allah, dünyada bile bile yapmış oldukları davranışlarının, kendilerine ne üzüntüler getirdiğini onlara gösterecektir. Onlar, cehennemden de asla çıkmayacaklardır.
- 168.** Ey insanlar! Yeryüzündeki helâl ve temiz olan şeylerden yiyin. Şeytanın peşinden gitmeyin. Çünkü o, sizin apaçık düşmanınızdır.
- 169.** Şeytan size; kötülüğü, utanmazlığı ve Allah'a karşı bilmeden ileri-geri konuşmayı emreder.
- 170.** Müslümanların: "Allah'ın indirdiğine uyun" demesine karşılık, Müşrikler: "Hayır! Biz, atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye uyarız" derler. Ya ataları bir şey anlamamış, doğruyu da bulamamış kimselerse, o zaman ne olacak?
- 171.** O inkâr edenlerin durumu, çobanlarının bağırip çağırmasından sestten başka bir şey anlamayan hayvanların durumuna benzer. Onlar bir grup; sağırlar, dilsizler ve körlerdir. Onun için Kur'an'ı işitip anlamazlar.
- 172.** Ey iman edenler! Size rızık olarak verdiğimiz şeylerin helâl ve temiz olanlarından yiyin. Gerçekten Allah'a kulluk ediyorsanız, sayısız nimetlerine karşı O'na şükredin.
- 173.** Allah size, yalnız şunları haram kıldı: ölmüş hayvanı, kanı, domuz etini, bir de Allah'tan başkası adına kesilen hayvanların etini. Kim bunlardan yemek mecburiyetinde kalırsa, başkalarının hakkını çiğnememek ve zaruret ölçüsünü aşmamak şartıyla, ona günah yoktur. Çünkü Allah, çok bağışlayan ve çok merhamet edendir.
- 174.** Allah'ın indirdiği kitaptan, peygamberin vasıflarına dair bir şeyi gizleyip, onu birkaç paraya satanlar yok mu? İşte onlar, karınlarına ancak ateş doldurmuş olanlardır. Kıyamet günü Allah, onlarla konuşmaz ve onları temize de çıkarmaz. Onlar için, can yakıcı bir azap vardır.
- 175.** Onlar; hidâyeti verip sapıklığı, bağışlanmayı bırakıp azabı satın alan kimselerdir. Onlar, ateşe karşı ne kadar dayanıklıdır!

- 176.** Bu azabın sebebi şudur: Allah, kitabı hak olarak indirmiş, fakat kitapta ihtilafa düşenler, Haktan uzaklaşmışlardır.
- 177.** (Ey ibadet edenler) İyilik, yalnızca namazda yüzlerinizi, doğuya ve batıya çevirmek değildir. Asıl iyilik; Allah'a, âhiret gününe, meleklerle, kitap ve peygamberlere iman etmek, sevdiği malından; yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, dilenenlere, esirleri kurtarmaya ayırmak ve namazı kılmak, zekâti vermektir. Bir de; söz verildiğinde sözü tam olarak yerine getirmek, sıkıntı, hastalık ve savaşın kızıştığı sırada sabretmektir. İşte böyle yapanlar, imanlarına sadık olanlar ve kötü davranışlardan sakınanlardır.
- 178.** Ey iman edenler! Kasten öldürülen kimseler hakkında, kısas size farz kılındı. Hüre hür, köleye köle, kadına kadın kısas yapılır. Öldüren, ölenin velisi olan din kardeşi tarafından bir şey karşılığı affedilirse, örfü uymak ve ona güzellikle diyet ödemek gerekir. Bu, Rabbinizden size bir kolaylık ve rahmettir. Kim bundan sonra katilin veya taraflarının hakkına tecavüzde bulunursa, onun için can yakıcı bir azap vardır.
- 179.** Ey temiz akıl sahipleri! Kısasta sizin için hayat vardır. Umulur ki, sorumlulukla hareket eder ve öldürmekten sakınırsınız.
- 180.** Sizden birine ölüm yaklaştığında -eğer geride mal bırakacaksa- anaya, babaya ve yakın akrabaya, uygun bir şekilde vasiyette bulunması farz kılındı. Bu, takva sahiplerinin yerine getirmesi gereken bir görevdir.
- 181.** Şimdi, kim ölenin vasiyetini, duyduktan sonra değiştirirse, günahı ancak değiştiren üzerinedir. Şüphesiz yok ki Allah, hakkiyle işiten ve kemaliyle bilendir.
- 182.** Bununla beraber, kim vasiyet edenin bir haksızlık yapmasından veya günah işlemesinden endişe eder de, vasiyet edenle vasiyet edilenin aralarını bulursa, ona da hiçbir günah yoktur. Şüphesiz Allah, çok bağışlayan ve çok merhamet edendir.
- 183.** Ey iman edenler! Oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı. Umulur ki korunursunuz.
- 184.** Oruç, sayılı günlerdir. Sizden kim, o günlerde hasta veya yolcu olur da orucunu tutamazsa, tutamadığı günler sayısınca, başka günlerde tutar. İhtiyarlık ve iyileşme ümidi olmayan bir hastalıktan dolayı oruç tutmaya gücü olmayanların, her gün için bir yoksulu doyuracak fidye vermeleri gerekir. Bununla beraber, kim kendi isteğiyle fazladan hayır yaparsa, daha iyi olur. Eğer bilerseniz, oruç tutmanız sizin için daha hayırlıdır.
- 185.** İnsanlara yol gösterici, doğru yola götüren ve hakkı batıldan ayıran, en açık ve parlak delilleri içinde bulunduran Kur'an, Ramazan ayında, Levh-i Mahfuzdan dünya semasına indirildi. Öyle ise, sizden kim o aya erişirse, hasta ve misafir olmadığı takdirde, onu oruçla geçirsin. Hasta ve yolcu olanlar, tutamadıkları

taktirde, oruçsuz geçen günler sayısınca, başka günlerde kaza etsinler. Allah; size kolaylık diler, zorluk dilemez. Bütün bunlar; sayıyı tamamlamanız ve size doğru yolu gösterdiğinden dolayı, Allah'ı yüce tanımanız içindir. Umulur ki şükredersiniz.

186. Habibim! Şâyet kullarım, Beni senden sorarlarsa, bilsinler ki Ben onlara çok yakınım. Bana dua edenin duasını kabul ederim. O halde onlar; Benim davetime uysunlar, Bana imana devam etsinler ve bu sayede doğru yolu bulmuş olsunlar.

187. (Ey kocalar!) Oruç günlerinizin gecesinde, kadınlarınıza yaklaşmak size helâl kılındı. Onlar sizin için, siz de onlar için günahattan koruyan bir örtü durumundasınız.

Allah, nefislerinize karşı zayıf olduğunuzu bildiği için, tevbenizi kabul etti ve günahlarınızı bağışladı. Artık, oruç gecelerinde onlara yaklaşın ve Allah'ın hakkınızda nasip edeceği nesli bu suretle isteyin.

Fecir vakti, beyaz iplik siyah iplikten ayrılıncaya kadar (günün ağarması, gecenin karanlığından fark edilinceye kadar) yiyin-için, sonra da akşama kadar orucu tam tutun.

Mescitlerde itikâf halinde iken, kadınlarınıza geceleri de yaklaşmayın. Bu hükümler, Allah'ın sınırlarıdır. Sakın o sınırlara yaklaşmayın. Allah, yasaklardan sakınsınlar diye, insanlara âyetlerini açıkça bildiriyor.

188. Bir de, birbirinizin mallarını haksız sebeplerle yemeyin. İnsanların mallarından bir kısmını almak için, bile bile yalancı şahitlik ve rüşvet gibi günahlarla hakimlerin huzurunda dava konusu yapmayın.

189. Habibim! Sana, yeni doğan hilâl şeklindeki ayları soruyorlar.

De ki: "Onlar, insanların faydası ve bir de hac için zaman ölçüleridir. İyi davranış, evlere arkadan gelip girmeniz değildir. Asıl iyilik, nefsinin günahlardan koruyan takva sahibinin iyiliğidir. Evlere kapılarından girin. Allah'tan korkun. Umulur ki kurtuluşa erersiniz."

190. Size savaş açanlara karşı, siz de Allah yolunda savaşın. Fakat savaşa katılmayanları öldürmek ve işkence yapmakta haddi aşmayın. Muhakkak ki Allah, haddi aşanları sevmez.

191. Size savaş açanları, nerede yakalarsanız öldürün. Sizi çıkardıkları Mekke'den, siz de onları çıkarın. Fitne çıkarmak, adam öldürmekten daha kötüdür. Mescid-i Haram yanında, onlar sizinle savaşmadıkça, siz de onlarla savaşmayın. Fakat orada sizi öldürmeye çalışırlarsa, hemen onları öldürün. İşte kâfirlerin cezası budur.

192. Bununla beraber, savaştan vazgeçerlerse, siz de vazgeçin. Muhakkak ki Allah, çok bağışlayan ve çok merhamet edendir.

- 193.** Fitne ortadan kalkıncaya ve din yalnız Allah'a ait oluncaya kadar, onlarla savaşın. Eğer vazgeçerlerse, artık zâlimlerden başkasına düşmanlık yoktur.
- 194.** Haram ay, haram aya karşılıktır. Yasaklar karşılıklıdır. Onun için, kim size saldırırsa, siz de onların saldırdığı gibi saldırın. Fakat her zaman Allah'tan korkun. Bilin ki Allah, takva sahipleri ile beraberdir.
- 195.** Mallarınızı, Allah yolunda gönül hoşluğu ile harcayın. Allah yolunda cihad'dan veya bağışta bulunmaktan kaçınarak, kendinizi ellerinizle tehlikeye atmayın. İyilik yapın. Şüphesiz Allah, iyilik yapanları sever.
- 196.** Haccı ve Umreyi, Allah için, farz ve sünnetleriyle tam yapın. Fakat herhangi bir sebeple engellenirseniz, kolayınıza gelen kurbanı gönderin. Kurbanlık Mina'ya varıncaya kadar, başlarınızı tıraş etmeyin. İçinizden kim hasta olur veya başında bir rahatsızlığı bulunursa, tıraş olabilir. Bunun için; oruç tutmak veya sadaka vermek yahut da kurban kesmek suretiyle bir fidye verir. Engellenmekten kurtulduğunuz zaman da, kim hac zamanına kadar umre ile sevap kazanmak isterse, ona da kolayına gelen bir kurban kesmesi gerekir. Kurban bulamayan ise, üç gün hacda, yedi gün de döndüğünde tam on gün oruç tutar. Bu hüküm, ailesi Mescid-i Haram civarında oturmayanlar içindir. Allah'tan korkun ve bilin ki Allah, cezası çetin olandır.
- 197.** Hac, bilinen aylardadır. Kim o aylarda hacı yerine getirmeye karar verirse, artık hac sırasında; cinsel yaklaşmak, günah işlemek ve kavga etmek yoktur. Siz, hayır olarak ne yaparsanız, Allah onu bilir. Kendinize yol azığı edinin. Şüphesiz azığın en hayırlısı, kötülüklerden sakınmaktır. O halde, ey akıl sahipleri! Benim emirlerime karşı gelmekten sakının!
- 198.** Hac mevsiminde, ticaretle Rabbinizden rızık istemenizde bir günah yoktur. Arafat'tan inince, Meş'ar-i Haram'ın yanında (Müzdelife'de) Allah'ı zikredin. O sizi nasıl doğru yola ilettiyse, siz de O'nu öylece anın. Çünkü siz, O'nun hidâyeti erişmeden önce, sapıklıkta kalmış kimselerdiniz.
- 199.** Sonra, insanların döndüğü Arafat'tan siz de hemen dönün ve kusurlarınızdan dolayı Allah'tan bağışlanmanızı isteyin. Muhakkak ki Allah, çok bağışlayıcı ve çok merhametlidir.
- 200.** Nihâyet, hac ibadetlerinizi bitirince; cahiliye döneminde babalarınızı gururlanarak andığınız gibi, hatta daha kuvvetli bir anıyla Allah'ı anın. İnsanlardan kimi: "Ey Rabbimiz! Bize nasibimizi, dünyada ver" der. Artık onun âhiretten nasibi yoktur.
- 201.** Kimi de: "Ey Rabbimiz! Bize dünyada ve âhirette iyilik ver, bizi o cehennem azabından koru" der.

- 202.** İşte bunlar, kazandıklarının karşılığını (dünya ve âhirette) alacaklardır. Allah, hesabı pek çabuk görür.
- 203.** Bir de, kurban bayramının sayılı teşrik günlerinde, tekbir getirip Allah'ı anın. Bugünlerde, kim iki günde hac görevini bitirip Mina'dan dönmek isterse, onun için günah yoktur. Acele etmeyip, dönüşünü Mina'dan üçüncü güne erteleyene de günah yoktur. Ancak, günah olmama hali, hacını Allah rızası için yapıp, kötülükten sakınanlar içindir. Öyle ise, Allah'a karşı gelmekten sakının. Bilin ki, hepiniz O'nun huzurunda toplanacaksınız.
- 204.** Resûlüm! İnsanlardan öylesi vardır ki, onun dünya hayatına ait güzel sözleri, senin hoşuna gider. Bir de o kimse, Allah'ı şahit tutarak, kalbindeki iman ve muhabbetten söz eder. Halbuki o, düşmanlıkta pek yamandır.
- 205.** Yanından ayrılp, yeryüzünde iş başına geçti mi, orada; bozgunculuk yapmak, ekinleri ve nesilleri yok etmek için çalışır. Allah ise, bozgunculuğu sevmez.
- 206.** Ona: "Allah'tan kork" denildiğinde, kibir ve gururu, onu daha fazla günaha sürükler. Ona cehennem yeter. Cehennem, gerçekten ne kötü bir yataktır!
- 207.** İnsanlardan öyleleri de vardır ki, Allah'ın rızasına ermek için, nefisini feda eder. Allah, kullarına çok merhametlidir.
- 208.** Ey iman edenler! Hepiniz, barış ve selâmete girin de, şeytanın adımlarına uymayın. Şüphesiz o, sizin apaçık düşmanınızdır.
- 209.** Size açık deliller geldikten sonra, doğru yoldan ayrılırsanız, iyi bilin ki, Allah çok güçlü, yegâne hüküm ve hikmet sahibidir.
- 210.** Açık delillere inanmayanlar, Allah'ın azabının, meleklerle birlikte buluttan gölgeler içinde onlara gelip, işin bitirilmesini mi bekliyorlar? Halbuki bütün işler, yalnızca Allah'a döndürülür.
- 211.** İsrailoğullarına, nice açık deliller getirdiğimizi kendilerine sor. Kim Allah'ın hidâyet nimetini, kendisine geldikten sonra inkârla değiştirirse, bilsin ki, Allah'ın azabı çok şiddetlidir.
- 212.** Dünya hayatı, inkâr edenlere süslü gösterildi. Bu yüzden onlar, fakir Mü'minlere alay ederler. Halbuki inanıp sakınanlar, kıyamet gününde onlardan üstündür. Allah, dünya ve âhirette, dilediğine hesapsız rızık verir.
- 213.** İnsanlar, tek bir millettir. Bölünüp parçalanmaları sebebiyle Allah, rahmetinin müjdecileri ve azabının habercileri olarak peygamberler gönderdi. Aralarında anlaşamadıkları konularda hüküm vermeleri için de, gerçekleri anlatan kitabını, onlarla birlikte indirdi. Halbuki kendilerine apaçık âyetlerimiz geldikten sonra, sırf aralarındaki kıskançlıktan ötürü anlaşmazlığa düşenler, Ehli Kitaptan başkası değildir. Allah, insanların anlaşmazlığa düştükleri gerçeği, kendi izni ile iman edenlere bildirdi. Allah, dilediğini doğru yola iletir.

214. Ey Mü'minler! Yoksa siz, kendinizden önce gelip geçenlerin yaşadıkları sıkıntılar, size gelmeden cennete girivereceğinizi mi sandınız? Onlara öyle yoksulluklar, öyle sıkıntılar dokundu ve öyle sarsıldılar ki, hatta Peygamber ve beraberindeki iman edenler: "Allah'ın yardımı ne zaman" diyorlardı. Dikkat edin! Allah'ın yardımı yakındır.

215. Habibim! Sana (Allah yolunda, kimlere), neyi harcayacaklarını soruyorlar. De ki: "Hayır olarak vereceğiniz mal; ana, baba, yakınlar, öksüzler, yoksullar ve yolda kalmış misafirler içindir. İyilik olarak ne yaparsanız, şüphesiz Allah, onu hakkıyla bilir ve mükâfatını verir."

216. Ey Mü'minler! Hoşunuza gitmediği halde, cihad size farz kılındı. Nice hoşlanmadığınız şeyler vardır ki, sizin için daha hayırlıdır. Yine, nice hoşunuza giden şeyler de vardır ki, sizin için kötülük olur. Bütün bunları, Allah bilir, siz bilmezsiniz.

217. Resûlüm! Sana, haram aydan ve o ayda savaşmanın doğru olup olmadığından soruyorlar. De ki: "Haram ayda savaşmak büyük günahdır." Fakat insanları Allah yolundan çevirmek, Allah'ı inkâr etmek, Mescid-i Haram'ı ziyaretten alıkoymak, halkını Mescid-i Haram'dan çıkarmak, Allah katında daha büyük günahdır. İnsanları, bütün bu yollarla dinlerinden döndürmek, öldürmekten daha büyük suçtur."

Onların elinden gelse, dininizden döndürünceye kadar, sizinle savaşmaktan geri durmazlar. Sizden kim dininden döner de kâfir olarak ölürse, öylelerinin dünyada ve âhirette bütün yaptıkları boşa gitmiştir. Onlar, ateş ehlidir. Ebedi olarak cehennemde kalacaklardır.

218. İman edip, gerektiğinde Allah yolunda hicret ve cihad edenler yok mu? İşte bunlar, Allah'ın rahmetini umabilirler. Allah, çok bağışlayıcı ve çok merhametlidir.

219. Habibim! Sana, içki ve kumardan soruyorlar;

De ki: "Bunlarda büyük bir günah, bir de insanlar için bazı faydalar vardır. Fakat günahı faydasından daha çoktur." Bir de sana, Allah için neyi bağışlayacaklarını soruyorlar.

De ki: "İhtiyaçtan fazlasını bağışlayın." İşte Allah, âyetlerini size böylece açıklıyor. Olur ki, dünya ve âhiret hakkında iyice düşünürsünüz.

220. (Resûlüm!) Bir de sana, yetimleri soruyorlar. De ki: "Onların durumunu iyileştirmek, himaye altına alıp mallarını korumak hayırlıdır. Eğer onlarla bir arada yaşarsanız, zaten onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah, kimin iyileştirme gayesi güttüğünü, kimin de işi bozmayı düşündüğünü çok iyi bilir. Eğer Allah dileseydi, sizi onlar gibi zor durumda bırakırdı. Şüphesiz Allah, bütün işlerinde mutlak üstün, yegâne hüküm ve hikmet sahibidir."

- 221.** Ey Mü'minler! Müşrik kadınları, iman etmedikçe nikâhlaymayın. Bir müşrik kadın, hoşunuza gitse bile, iman etmiş olan cariye ondan daha hayırlıdır. Mü'min bir kadını da, iman etmeyen müşrik erkeklerle evlendirmeyin. O müşrik hoşunuza gitse bile, mü'min bir köle ondan daha hayırlıdır. Müşrikler, sizi ateşe çağırırlar. Allah ise, kendi izni ile cennete ve bağışlanmaya davet eder ve hatırlayıp ona göre hareket etsinler diye, âyetlerini insanlara açıkça bildirir.
- 222.** Resûlüm! Sana, kadınların ay halinden de soruyorlar.
De ki: "O, bir rahatsızlıktır. Onun için, ay hali olduklarında, kadınlardan çekilin ve temizleninceye kadar, onlarla cinsel ilişkide bulunmayın. Onlara, iyice temizlendiklerinde, Allah'ın emrettiği yerden yaklaşın. Şüphesiz Allah, hem çok tevbe edenleri, hem de çok temizlenenleri sever."
- 223.** Kadınlarınız, sizin evlat yetiştiren tarlanızdır. O halde tarlanıza, Allah'ın emrettiği yerden, dilediğiniz şekilde yaklaşın. Kendinizi cinsel birleşmeden önce ön davranışlarla hazırlayın. Bir de, Allah'ın haram kıldığı şeylerden korunun. Bilin ki, Allah'a kavuşacak ve O'nun huzuruna çıkacaksınız. Resûlüm! Mü'minleri müjdele.
- 224.** İyilik etmeniz, kötülükten sakınmanız ve insanların arasını düzeltmeniz için, Allah'ı, yeminlerinize siper edip durmayın. Allah herşeyi hakkiyle işiten ve kemaliyle bilendir.
- 225.** Allah, kasıtsız yaptığınız yeminlerden dolayı sizi sorumlu tutmaz. Fakat kalplerinizin kazandığı bilinçli yeminlerden dolayı, sizi sorumlu tutar. Allah, çok bağışlayan ve çok yumuşak davranandır.
- 226.** Hanımlara yaklaşmamaya yemin edenler için, dört aylık bir bekleyiş vardır. Bu zaman içinde, erkekler kefareti verip zevcelerine dönerlerse, şüphesiz Allah, çok bağışlayıcı ve çok merhametlidir.
- 227.** Eğer yeminlerinden dönmeyip, boşanmaya karar verirlerse, ayrılırlar. Muhakkak ki Allah, onların sözlerini hakkiyle işitici ve niyetlerini kemaliyle bilicidir.
- 228.** Boşanmış kadınlar, kendi başlarına üç hayız ve temizlenme müddeti beklerler. Eğer onlar, Allah'a ve âhiret gününe gerçekten inanıyorlarsa, rahimlerinde Allah'ın yarattığını gizlemeleri helâl olmaz.
Bekleme müddeti içinde barışmak isterlerse, onları geri kabul etmekte, kocaları daha çok hak sahibidir. Erkeklerin kadınlar üzerinde hakları olduğu gibi, kadınların da erkekler üzerinde hakları vardır. Ancak erkekler, kadınlara göre, (aile reisliği, mehir ve nafaka verme gibi sebeplerle) daha üstün bir dereceye sahiptirler. Allah, mutlak üstün, yegâne hüküm ve hikmet sahibidir.
- 229.** Boşama hakkı ikidir. Bundan sonra; ya güzelce birlikte yaşamak, ya da eşini güzellikle bırakmak gerekir. Ey erkekler! Kadınlara verdiğiniz mehri boşama sırasında geri almanız, size helâl olmaz. Ancak, erkek ve kadının Allah'ın çizdiği sınırdan duramayacaklarından korkmaları başka. Eğer siz de, eşlerin Allah'ın

çizdiği sınırdan duramayacaklarından korkarsanız, kadının ayrılmak için hakkından vazgeçip fidyeye vermesinde ikisine de günah yoktur. İşte bunlar, Allah'ın çizdiği sınırdır. Sakın bu sınırı aşmayın. Kim Allah'ın sınırını aşarsa, işte onlar zâlimlerdir.

230. Eğer erkek, zevcesini üçüncü defa boşarsa, artık bundan sonra, başka bir kocaya varıp ondan boşanmadıkça, birinci kocaya helâl olmaz. İkinci koca boşadığı taktirde, Allah'ın sınırını sağlam tutacaklarını düşünürlerse, öncekilerin birbirlerine dönmelerinde, ikisine de günah yoktur. İşte bunlar, bilen bir toplum için Allah'ın açıkladığı sınırlardır.

231. Kadınları boşadığınızda, iddetlerini tamamlayınca, ya onları iyilikle tutun, ya da iyilikle bırakın. Fakat haklarını kısıtlayıp zarar verecek şekilde, onları emriniz altında tutmayın. Kim bunu yaparsa, şüphesiz kendine yazık etmiş olur. Sakın, Allah'ın âyetlerini şaka zannetmeyin. Allah'ın üzerinizdeki nimetini ve size öğüt vermek için kitaptan ve hikmetten indirdiklerini düşünün. Allah'tan sakının. Unutmayın ki Allah, herşeyi hakkıyla bilir.

232. Ey erkekler! Kadınları boşadığınızda, iddetlerini tamamlayınca, kendi aralarında iyilikle anlaştıkları taktirde, onların eski kocalarıyla evlenmelerine engel olmayın. Sizden, Allah'a ve âhiret gününe iman edenlere böylece öğüt verilmektedir. Bu, sizin için daha faziletli ve daha temizdir. Bundaki inceliği Allah bilir, siz bilmezsiniz.

233. Anneler, çocuklarını tam iki yıl emzirirler. Bu hüküm, emzirmenin tamamlanmasını isteyenler içindir. Annelerin yiyecek ve giyeceğini, gücüne göre ve örf adete uygun şekilde sağlamak çocuğun babasına aittir. Bir kimse, ancak gücünün yettiği ölçüde yükümlü tutulur. Hiçbir anne-baba, çocuğu yüzünden zarara uğratılmasın. Mirasçının da bu şekilde davranması gerekir. Eğer anne ile baba, aralarında anlaşarak, çocuğu sütten erken ayırmak isterlerse, kendilerine bir günah yoktur. Çocuklarınızı başkalarına emzirtmek isterseniz, anlaştığınız ücreti iyilikle verdiğiniz taktirde, sizin için bir günah yoktur. Allah'tan sakının. Bilin ki Allah, yaptıklarınızı hakkıyla görür.

234. Sizden ölenlerin, geride bıraktıkları hanımlarının evlenebilmeleri için, 4 ay 10 gün iddet beklemeleri gerekir. İddetlerini tamamlayınca, kendileri için uygun olan kararı vermelerinde, size bir sorumluluk yoktur. Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.

235. İddet bekleyen kadınlara; evlenme isteğinizi kapalı olarak bildirmenizden veya bunu içinizde saklamanızdan size bir günah yoktur. Çünkü Allah, sizin bu düşüncenizi onlara açıklayacağınıza bilmektedir. Fakat uygun sözler söylemeniz dışında, sakın onlara gizlice buluşma sözü vermeyin. Farz olan iddet süresi bitinceye kadar, nikah yapmayın. Bilin ki Allah,

- kalbinizde olanı bilir. Bu sebeple Allah'tan sakının. Ve bilin ki Allah, çok bağışlayan ve çok yumuşak davranandır. (Cezalandırmada aceleci de değildir.)
- 236.** Kendileri ile cinsel ilişkide bulunmadığınız veya kendilerine bir mehir belirlemediğiniz kadınları boşarsanız, size bir günah yoktur. Bu durumda onlara, zengin olan gücüne, yoksul olan da durumuna göre uygun bir teselli hediyesi versin. Bu, iyilikte bulunanların üzerine bir borçtur.
- 237.** Eğer onları, cinsel birleşmeden önce boşamış ve mehir miktarını da belirlemişseniz, bu mehrin yarısı kadınlarınızındır. Ancak, kadınların haklarından vazgeçmesi veya nikâh düğümü elinde bulunan kimsenin (zevc ve velinin), bağış yapması bunun dışındadır.
- Ey erkekler! Sizin bağışlamanız takvaya daha uygundur. Aranızdaki karşılıksız iyiliği unutmayın. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızı çok iyi görür.
- 238.** Namazlara ve özellikle orta namaza (ikinci namazına) devam edin. Gönülden itaat ederek, Allah'ın huzuruna durun.
- 239.** Eğer bir tehlikeden korkarsanız, o halde namazı yaya veya binek üzerinde kılın. (Ama bırakmayın). Tehlikeden emin olduğunuzda, bilmediğiniz şeyleri size öğreten Allah'ın öğrettiği gibi, namazlarınızı huşu içinde kılın.
- 240.** Sizden, ölünce zevcesini geride bırakacak erkekler, kadınlarının kendi evlerinden çıkarılmayarak, bir yıla kadar geçimlerinin sağlanmasını vasiyet etsinler.
- Eğer kadınlar kendileri çıkarsa, kendi düşünceleriyle yaptıkları için, size bir sorumluluk yoktur. Allah, mutlak üstün, yegâne hüküm ve hikmet sahibidir.
- 241.** Boşanan kadınları, örfeye uygun olarak geçindirmek, Allah'tan sakınanlar üzerine bir borçtur.
- 242.** İşte Allah, aklınızı kullanırsınız diye size âyetlerini böyle açıklıyor.
- 243.** Resûlüm! Ölüm korkusuyla binlercesinin (veba salgınından kaçan İsrailoğullarının) yurtlarından çıkıp gittiklerini görmedin mi(bilmiyor musun)? Allah onlara: "Ölün" dedi. (Sina'da öldüler) Kısa bir müddet (8 gün) sonra (ibret için) onları diriltti. Şüphesiz Allah, insanlara karşılıksız iyilik yapandır. Fakat insanların çoğu şükretmezler.
- 244.** Allah yolunda savaşın. Bilin ki Allah, herşeyi işiten ve çok iyi bilendir.
- 245.** Kim Allah'a güzel bir borç verirse, Allah da, onu kat kat fazlası ile öder. Darlık ve bolluk veren Allah'tır. Siz, yalnız O'na döndürüleceksiniz.
- 246.** Resûlüm! Musa'dan sonra, İsrailoğullarının ileri gelenlerini görmedin mi? Peygamberlerine: "Bize bir hükümdar gönder de, Allah yolunda savaşâlim" dediler. Peygamber de: "Ya savaş size farz kılınıncı savaşmazsanız?" deyince, onlar: "Yurdumuzdan ve çocuklarımızdan uzaklaştırıldığımız halde, niye Allah yolunda savaşmayâlim?" dediler. Fakat, onlara savaş farz kılınıncı, pek azı dışında, çoğu savaştan yüz çevirdiler. Allah, zâlimleri çok iyi bilir.

- 247.** Peygamberleri onlara: “Allah, Talut’u size hükümdar olarak gönderdi” dedi. Onlar: “Biz hükümdarlığa ondan daha lâıyk olduğumuz halde ve ona mal da verilmemişken, O bize nasıl hükümdar olabilir?” dediler.
- Peygamber: “Allah, onu sizin için hükümdar seçti. İlim ve vücut bakımından geniş imkân vererek onun gücünü arttırdı” dedi. Allah, hakimiyeti dilediğine verir. Allah, lütfu geniş ve herşeyi çok iyi bilendir.
- 248.** Peygamberleri devamla, onlara: “Onun hükümdarlığının açık alâmeti, tabut denilen sandığın size gelmesidir. Bu sandığın içinde, size; Rabbinizden bir huzur, Musa hanedanıyla Harun ailesinin geriye bıraktığından bir hatıra vardır. Onu, melekler taşımaktadır. Eğer iman ediyorsanız, bunda sizin için apaçık bir alâmet, yani ibret vardır” dedi.
- 249.** Nihâyet Talut, (cihat için Kudüs’ten) ordusu ile hareket edince, askerlerine: “Allah, sizi bir ırmakta deneyecektir. Kim o ırmaktan kana kana içerse, benden değildir. Kim ondan tatmazsa bendendir. Ancak, eliyle bir avuç su alanlar bunun dışındadır” dedi.
- Onların pek azı dışında çoğu, ırmaktan kana kana içtiler. Talut ve onunla birlikte iman edenler, ırmağı geçtikten sonra, öte yanda kalanlar: “Bugün, Calut ve askerlerine karşı savaşmaya gücümüz yoktur” dediler. Âhirette Allah’a kavuşacaklarına kanaat getirenler ise: “Nice az topluluklar, Allah’ın izni ile nice çok topluluklara üstün gelmiştir. Allah, sabredenlerle beraberdir” dediler.
- 250.** Talut’a itaat eden mü’minler, Calut ve ordusuyla karşılaştıklarında: “Ey Rabbimiz! Üzerimize yağmur gibi sabır yağdır. Ayaklarımızı sabit kıl ve bu kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et” dediler.
- 251.** Düşmanla karşılaşır karşılaşmaz, Allah’ın izni ile düşmanları bozguna uğrattılar. Mü’minlerin arasında bulunan Davut, (düşman hükümdarı) Calut’u öldürdü. Allah Davut’a, Talut’un vefatından sonra hükümdarlık ve peygamberlik verdi. Ve ona (zırh yapmak, kuşlarla konuşmak, güzel sesle okumak gibi) dilediği şeyleri öğretti. Eğer Allah’ın, insanları birbirleri ile önlemesi olmasaydı, yeryüzü bozulurdu. Fakat Allah, alemlere karşı büyük bir lütuf sahibidir.
- 252.** Habibim! İşte bunlar, Allah’ın âyetleridir. Onları sana gerçek olarak okuyoruz. Şüphesiz Sen, o gönderilen peygamberlerdensin.
- 253.** Bu peygamberler arasından bir kısmına, diğerlerinden üstün özellikler verdik. Allah, onlardan kimine konuştu, kimilerinin de derecelerini yükseltti. Meryem oğlu İsa’ya da açık deliller ve mucizeler verdik. Onu, Ruhul Kudüs olan Cebrail ile destekledik. Eğer Allah dileseydi, kendilerine apaçık deliller geldikten sonra, onların ardından gelen insanlar, birbirlerini öldürmezlerdi. Fakat onlar, kendi aralarında anlaşmazlığa düştüler. Kimisi inandı, kimisi de inkâr etti. Şâyet Allah dileseydi, birbirlerini öldürmezlerdi. Fakat Allah, dilediği herşeyi yapar.

- 254.** Ey iman edenler! Kendisinde; alış-verişin, dostluğun ve şefaatin mümkün olmayacağı gün gelmeden önce, size verdiklerimizden Allah yolunda harcayın. İnkârcılar, zâlim olan kimselerdir.
- 255.** Allah, kendisinden başka hiçbir ilah olmayan, sürekli diri ve yarattıklarını koruyup yönetendir. O'nu, ne bir uyuklama, ne de bir uyku tutar. Göklerde ve yerde olanların hepsi O'nundur. O'nun izni olmadan, hiç kimse şefaet edemez. O, onların geçmişlerini ve geleceklerini bilir. Onlar ise, O'nun ilminden, O'nun dilediğinin dışında hiçbir şeyi kavrayamazlar. O'nun kürsüsü (kudreti, mülk ve hükümlanlığı), gökleri ve yeri kaplamıştır. Gökleri ve yeri koruyup gözetmek, O'na ağır gelmez. O, çok yüce ve çok büyüktür.
- 256.** Dinde (dine girmede) zorlama yoktur. Çünkü imanla küfür apaçık ortaya çıkmıştır. Artık, kim Tağut'u (şeytanı) tanımayıp Allah'a iman ederse, kopmayan en sağlam kulpa yapışmıştır. Allah, herşeyi hakkıyla işiten ve kemaliyle bilendir.
- 257.** Allah, iman edenlerin yardımcısıdır. Onları, karanlıklardan aydınlığa çıkarır. İnkâr edenlerin dostu ise, Tağutlar (şeytan) dır. Bunlar onları, aydınlıktan karanlıklara sürüklerler. İşte onlar, cehennemliklerdir. Orada ebedi olarak kalacaklardır.
- 258.** Allah, kendisine hükümdarlık verdi diye, şımararak İbrahim ile Rabbi hakkında tartışanı (Nemrut'u) görmedin mi?
İbrahim ona: "Benim Rabbim, diriltten ve öldürendir" deyince,
O: "Ben de diriltir ve öldürürüm" dedi.
O zaman İbrahim: "Şüphesiz Allah, güneşi doğudan getiriyor, sen de batıdan getir" deyince, inkârcı (Nemrut), şaşırıp kaldı. Allah, zâlimler topluluğunu doğru yola erdirtmez.
- 259.** Yahut, evlerinin çatıları çökmüş, duvarları yıkılmış bir kasabaya uğrayan o kimseden (Üzeyir a.s. dan) haber almadın mı?
O: "Allah burayı, ölümünden sonra nasıl diriltecek?" dedi.
Bunun üzerine Allah, onu yüz yıl ölü olarak bıraktı.
Sonra diriltilip: "Ne kadar kaldın?" buyurdu.
O da: "Bir gün veya daha az" dedi.
Allah da: "Hayır, sen yüz yıl ölü olarak kaldın. Yiyecek ve içeceğine bak, bozulmamış. Bir de merkebine bak. Seni, insanlara ibret olsun diye böyle yaptık. Merkebinin kemiklerine bak, nasıl birleştirep onlara et giydiriyoruz" buyurdu.
Böylece, gerçek ona apaçık belli olunca: "Şimdi biliyorum ki, Allah'ın herşeye gücü yeter" dedi.
- 260.** Yine bir zaman İbrahim: "Ey Rabbim! Ölüleri nasıl dirilteceğini bana göster" dedi.
Allah da: "İnanmadın mı yoksa" buyurdu.
İbrahim: "İnandım, fakat kalbimin yatışması için istiyorum" dedi.

Allah: “Dört tane kuş al ve onları kendine alıştıır. Sonra kesip her dağın üzerine, onlardan birer parça bırak. Sonra da onları çağır. Kanat çıırparak hızla sana geleceklerdir. Bil ki Allah, mutlak üstün, yegâne hüküm ve hikmet sahibidir” buyurdu.

- 261.** Mallarını Allah yolunda harcayanların durumu; yedi başak veren, her başağında yüz tane bulunan bir tek tohumun durumu gibidir. Çünkü Allah, dilediğine kat kat verir. Allah, ihsanı bol olan ve herşeyi bilendir.
- 262.** Mallarını Allah yolunda harcıyıp, sonra da harcadıklarını başa kakmayan ve incitmeyenlerin, Rableri katında mükâfatları vardır. Onlara korku yoktur. Onlar, mahzun da olmayacaklardır.
- 263.** Güzel bir söz ve bağışlama, ardından incitme gelen sadakadan daha hayırlıdır. Allah, hiçbir şeye muhtaç değildir. O, yarattıklarına yumuşak davranandır.
- 264.** Ey iman edenler! Allah’a ve âhîret gününe iman etmeyip, malını insanlara gösteriş için bağışlayan kimse gibi, sadakalarınızı, başa kakarak ve inciterek değersiz kılmayın. Gösteriş için bağışlayan kimsenin durumu, üzerinde sadece toz bulunan kayaya benzer ki; üzerine sağanak bir yağmur yağdığında, onu çıplak bir taş haline getirir. İşte bunlar da, kazandıklarından bir şey elde edemezler. Allah, inkârcıları doğru yola ulaştırmaz.
- 265.** Mallarını, Allah’ın rızasını kazanmak ve içlerindeki imanı sağlamlaştırmak için harcayanların durumu ise, tepe üzerinde bulunan güzel bir bahçeye benzer. Sağanak bir yağmur yağdığında, iki kat ürün verir. Bol yağmur yağmasa bile, bir çilenti de kâfi gelir. Allah, yaptıklarınızı çok iyi görmektedir.
- 266.** Sizden her hangi biriniz arzu eder mi ki; içinden ırmaklar akan, her türlü meyvenin de bulunduğu, hurmalardan ve üzümlerden oluşmuş bir bahçesi olsun, fakat kendisine tam ihtiyarlığın çöktüğü ve bakıma muhtaç küçük çocuklarının da bulunduğu bir sırada, birden ateşli bir kasırga gelsin de bahçeyi yakıp kül ediversin. (İşte, gösteriş ve başa kakmak için yapılan iyiliklerin sonu böyledir.) Allah, düşünmeniz için âyetlerini böyle açıklıyor.
- 267.** Ey iman edenler! Kazandıklarınızın ve sizin için yerden çıkardıklarımızın en güzellerinden Allah için verin. Özellikle kötü olanı seçmeyin. Size verilse, gözünüzü kapatmadan alamayacağınız kötü şeyleri vermeye kalkışmayın. Bilin ki Allah, hiçbir şeye muhtaç değildir. O, övülmeye lâıyk olandır.
- 268.** Şeytan, yoksul düşeceksiniz diye sizi korkutur. Size, çirkin şeyler yapmayı emreder. Allah ise, size kendi tarafından bir bağışlama ve lütuf sözü verir. Şüphesiz Allah; lütuf ve ihsanı geniş olan ve herşeyi hakkiyle bilendir.
- 269.** Allah, hikmeti dilediğine verir. Kime de hikmet verilirse, ona çok hayır verilmiş olur. Bundan, ancak sâlim akıl sahipleri düşünüp ibret alırlar.

- 270.** Yaptığınız her bağıışı veya adadığınız her adağı şüphesiz Allah bilir. Zâlimlerin hiçbir yardımcısı yoktur.
- 271.** Sadakaları açıktan verirseniz (başkalarını teşvik için) iyi olur. Eğer onları, yoksullara gizlice verirseniz, sizin için daha hayırlıdır. Allah, o sebeple günahlarınızdan bir bölümünü affeder. Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdardır.
- 272.** Habibim! Onları hidâyete erdirmek, senin görevin değildir. Fakat Allah, dilediğini hidâyete erdirir. Yaptığınız her hayır kendi yararınızdır. Zaten siz, sadece Allah'ın rızasını kazanmak için verirsiniz. Allah yolunda yaptığınız her hayrın karşılığı size tam olarak ödenecektir. Siz, haksızlığa da uğratılmayacaksınız.
- 273.** Sadakalar (yardımlar) kendilerini Allah yolunda hizmete adanmış yoksullar içindir. Bunlar; rızık aramak için yeryüzünde dolaşmazlar. Durumlarını bilmeyen kimse, haya ve iffetlerinden dolayı, onları zengin zanneder. Habibim! Sen onları, yüzlerinden tanırsın. Onlar, yüzsüzlük edip insanlardan bir şey istemezler. Yaptığınız her hayrı, şüphesiz Allah bilir.
- 274.** Mallarını; gece ve gündüz, gizli ve açık Allah yolunda verenler var ya? İşte onlar için, Rableri katında mükâfatları vardır. Onlara, herhangi bir korku yoktur. Onlar, hiçbir zaman üzülmezler.
- 275.** Faiz yiyenler, kabirlerinden şeytan çarpan kimsenin kalktığı gibi kalkarlar. Bu, onların: "Alış-veriş de faiz gibidir" demeleri yüzündendir. Halbuki Allah, alış-verişi helâl, faizi haram kılmıştır. Bundan böyle, kime Rabbinden bir öğüt gelir de faizden vazgeçerse, haramdan evvel aldığı faiz onundur, geri alınmaz. Fakat henüz faiz alınmamışsa, onu alamaz, yalnız verdiğini alır. İş hakkındaki hüküm de Allah'a aittir. Kim de yeniden faizciliğe dönerse, işte onlar, cehennemliktir. Onlar orada, ebedi olarak kalacaklardır.
- 276.** Allah, faizi eksiltir, zekât ve sadakası verilen malları ise artırır. Allah, haramı helâl tanımakta ısrar eden, çok inkârcı ve çok günahkâr kimseleri sevmez.
- 277.** Şüphesiz; iman edenler, güzel iş yapanlar, namazı dosdoğru kılanlar ve zekâtı verenler var ya? İşte bunların mükâfatları Rableri katındadır. Onlara korku yoktur. Onlar, hüznün de duymayacaklardır.
- 278.** Ey iman edenler! Gerçek Mü'minler iseniz, Allah'tan sakının. Faizin henüz alınmamış olanını bırakın, almayın.
- 279.** Eğer böyle yapmazsanız, Allah'a ve Peygamberine karşı savaşa girdiğinizi bilin. Şâyet tefeciliğe tevbe ederseniz, ana paranız sizindir. Böylece ne haksızlık etmiş, ne de haksızlığa uğramış olursunuz.
- 280.** Borçlu sıkıntıda ise, eli genişleyinceye kadar süre vermek gerekir. Eğer bilerseniz, borcu bağışlamanız, sizin için daha hayırlıdır.

- 281.** Allah'a döndürüleceğiniz günden sakının. Sonra, herkese kazandığı eksiksiz verilecek ve onlara haksızlık da edilmeyecektir.
- 282.** Ey iman edenler! Birbirinize belirli bir süre için borçlandığınızda yazın. İçinizden bir yazıcı doğru olarak yazsın. Hiçbir yazıcı, onu Allah'ın kendisine öğrettiği gibi yazmaktan geri durmasın, yazsın. Borçlu olan da yazdırsın. Rabbi olan Allah'tan korksun ve borcundan hiçbir şey eksiltmesin.
- Eğer borçlu; akli ermez bir çocuk veya ihtiyarlık, bunaklık ve mecnunluktan dolayı akli zayıf bir kişi yahut da, söyleyip yazdıramayacak kadar dilsiz, kekeme, dil bilmeyen durumda ise, onun yerine velisi doğru olarak yazdırsın.
- Erkeklerinizden iki kişiyi şahit yapın. Eğer iki erkek bulunmazsa, şahitlerden kendilerine güvendiğiniz bir erkek ve biri unuttuğunda diğerinin hatırlatması için iki kadın şahit yeter. Şahitler çağrıldıklarında çekinmesinler.
- Borç, büyük ya da küçük, onu vadesiyle birlikte yazmaktan üşenmeyin. Bu, Allah katında daha uygun, şahitlik için daha sağlam ve sizi şüpheden kurtarmaya daha yakındır.
- Aranızdaki alış-veriş peşin olursa, o zaman onu yazmamanızda bir sakınca yoktur. Alış-veriş yaptığınızda şahit tutun. Yazıcıya da, şahitlik edene de zarar verilmesin. Eğer zarar verirsiniz, sizin için doğru yoldan sapma olur. Allah'tan korkun. Çünkü sizi, Allah öğretiyor. Allah ise, herşeyi hakkıyla bilendir.
- 283.** Eğer yolculukta olur ve yazacak birini bulamazsanız, o zaman borçludan alınan rehinler de yeter. Şâyet birbirinize güvenirsiniz, emanet bırakılan kimse emaneti sahibine versin ve Rabbi olan Allah'tan korksun. Şahitliği gizlemeyin. Kim şahitliği gizlerse, gerçekten onun kalbi günahkârdır. Allah, yapmakta olduklarınızı hakkıyla bilir.
- 284.** Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Siz, içinizde olanı ister açıklayın ister açıklamayın fark etmez. Allah, sizi onunla hesaba çekecektir. Sonra, dilediğini bağışlar, dilediğini cezalandırır. Allah'ın, herşeye gücü yeter.
- 285.** O Peygamber, Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti. Mü'minler de; Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiler: "Biz, Allah'ın peygamberleri arasında hiçbir ayırım yapmayız. İştittik ve itaat ettik. Ey Rabbimiz! Bağışlamanı dileriz. Dönüş ancak Sanadır" dediler.
- 286.** Allah, hiçbir kimseye, gücünün yeteyeğinden başkasını yüklemez. Herkesin kazandığı iyilik kendi yararına, yaptığı kötülük de kendi zararınadır. Ey Rabbimiz! Eğer unuttuk veya yanıldıysak, bundan dolayı bizi sorumlu tutma. Ey Rabbimiz! Bizden önceki itaatsiz ümmetlere yüklediğin gibi, bizi helak edici bir yük yükleme. Ey Rabbimiz! Bize gücümüzün yetmeyeceği yükü taşıtma. Bizim günahlarımızı affet, bizi bağışla. Bize merhamet et. Sen bizim Mevlamızsın. İnkârcılar topluluğuna karşı da bize yardım et.